

Nro. 29.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Octobernek 7-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Német Birodalom.

Igaz ugyan, ekként irnak *Berlinből* Sept. 16-ik napján, hogy *Norimberga* várasa, a' lakosok voksainak többsége által a' Fels. Prussziai király védelme alá akárta magát adni, és az ez eránt való irott kéresét bé is adta B. *Hardenberg* Status ministernek: Ő Királyi Felsége mindazáltal világosan meg mondotta, hogy a' nevezett Imperiumi Szabad váras mostani szoros környülállásait maga hasznára fordítani nem akarja. — Hogyha tehát maga bóldogságával meg eggyezőnek találja azon váras a' Prussziai Birodalommal való öfzve kaptoltatását, olly időre halassza annak végbe vitelét, a' mellyben minden kényszerítéstől ment

lészen, de akkor is úgy, hogyha Ő Császári Fel-
sége abban meg fog eggyezni; azomban a' men-
nyire lehet, el nem múlatja *Norimberga* várása
bóldogságot elközleni.

Halván a' *Ménus* környékbéli parasztok, hogy
közülök harmat agyon lövették volna *Frankfurt-*
ban a' Frantziák, leg ottan a' *Spessarti* erdőség-
ben, melly a' most nevezett város, *Aschaffenburg*
és *Fulda* közti vagyon, általok el fogatott Fran-
tziáság közül három tisztet öz anyja mezitelen
vetkeztettek, őket a' fára sorjába fel akasztották,
's alattok tüzet rakván köntöseiket meg égették.
A' *Stuttgardi* hertzegi múlató haznál lévő Fr. is-
potályban el fogattatott sebes és beteg katonák,
Sept. 20-ik napján, *Karlsruhen* keresztül *Filips-*
burgba és *Manheimba* vitettek által. — A' *Wür-*
tembergi uralkodó hertzeg *Anspachban* való két
hólnapi múlatása után, Sept. 21-ikén *Stuttgardba*
vissza tért.

Nyóltz napnál tovább nem múlathattak *Frey-*
singenben a' Frantziák, még is az ott, és an-
nak környékén két óráni földre általok okozta-
tott kár 100 ezer forintra betsültetik. — Tsaknem
minden órában mást mást kívántak. Egy naponn,
hat óra alatt 2000 tzipó kenyeret, 200 inget,
úgyan annyi lepedőt, és 8000 gombostöt paran-
tsoltak magoknak adattatni, hozzá tévén a' fe-
nyegetést is, hogyha parantsolatjokat végbe nem
viszik, minden szegeletin fel gyújtyak a' várast.
A' szomszéd helységeekben lakó parasztoktól iga-
vonó barmaikat el vevén, le vágatták, 's meg
emészttették. — Az *Iser* folyó vizen lévő hidon
túl 700 paraszt által négy nap alatt olly sántzot
készitettek, mellynek el rontására 4 hét fog ki-
vántatni.

Ulmából Sept. 28-ik napján. A' közelebb el
múlt vasárnap és hétfő félelemnek és rettegetésnek
napja vólt reánk nézve — a' duna vizén túl állott
C. K. seregek haubitza granatokat lövöldöztek vá-
rasunkra, mellyeknek tüze által 27 vagy 28 házak-
nak fedelei, és egy szena, 's fa magazinum emész-

tettek meg. — Hogyha kedre viradóra ki nem költöztek volna innen a' Frantziák, tüzes golyóbisokat lövöldöztek volna városunkra a' Cs. K. seregek, mellyek által töbnire fából épült hazaink hamúvá változtattak volna által. — *Moró* Fr. Generális 40000 emberrel feküdt környékünkön, városunkban pedig 6000 ember. — *Moró* a' *Blau-beureri* völgyön akart által szökni, de meg akadályoztatta *Nauendorf* Cs. K. Generális, most azért *Biberach* és *Pfullendorf* felé vonta magát. — *Gr. Latour* Generális mindenütt nyomon üzi az ellenséget, és már ma *Laupheimban* vólt a' fő kvártély. — *Nauendorf* mindenkor előbb vagyon egymarsal, hogy ekképen szemén tarthassa, és nyughatatlankodtathassa a' Frantziákat. — Már most a' *Württembergi* hertzogségen által marsiroznak a' Cs. K. seregek a' fekete erdő felé, hogy ekképen minden passusokat, avagy szoros utakat el zárhassanak előttök. — Városunk kapuinak kúltsait el vivén magokkal a' Frantziák, belől szekertzékkal, kívül ágyú golyóbisokkal verettek azok bé. — *Fröhlich* Generális *Stockach* felé nyomja *Ferino* Fr. Generálist.

Trierből Sept. 24-ik napján. A' mi reménységünk, *úgymond*, ismét bimbózik, minekutánna a' Cs. K. seregek, *Károly* fő hertzeg vezérlése alatt egyik győzedelmeket a' másikkal tetézik. — Ez az ifjú héros minden tsatában maga az első, semmit nem irtódzik a' tüztől, maga vezérli a' győzhetetlen Cs. K. lovasságot, és a' hol ő megfordúl, mindenütt fut az ellenség, mindenütt kézfzen várja ötet a' győzedelem. — A' *Láhnus* mellett nagyon pórúl járt a' *Jourdán* ármádiája, a' Cs. K. seregek övedzésig való vizben mentek által a' nevezett folyó vizen, és nem gondolván a' Fr. ártilléria heves tüzével, egyenesen az ágyúkra rohantak, 's el is foglalták azokat. — Az *Ehrenbreitsteini* erősség alatt igen sok Fr. patrióta vett bútsút a' szabattság és egyenlőség hervadó fájától, holott a' *Trieri* katonaság sem veszteglett. — Most már egymás szemébe néznek az Austriai és

Frantzia seregek *Neuvied* körül, úgy tettik, hogy a' *Máds* folyó vize háta megé vonnyák magokat az utólsóbbak.

A' *Mayn*, vagy *Ménus* folyó vize környékéről iratik Sept. 25-ikén, hogy *Károly* fő hertzeg ármadiájának egy részével, a' *Rénus* felső környéke felé marsirozik, a' minthogy *Frankfurton* is sok Cs. K. seregek marsiroztanak kereftül. — Ezt pedig nem azért mivelni mondatik, mintha a' *Frankóniai* kerületbe *Baváriából* által ment, 's utánna eredett Frantziáktól tartana, hanem inkább azért, hogy a' *Strafsburg* felé hátraló *Morót* és seregét előhatúl, és jobbra balra körül lehessen keríteni, 's véget vetni az ő szilaj negédségének.

Austriai Belgium.

A' *Luxenburg* környéken fekütt Fr. seregekhez ollyatén parantsolat küldetett *Párisból*, hogy fel szedvén sátorfaikat egyenesen a' *Hundsrückenbe* (in Tractum Hunnorum) marsirozzának, holott semmi fegyveres nép nem lévén, könnyen egy jó diversiót tehetnének az Austriai seregek. — A' *Treviri* V. Fejedelemségben igen sok parasztok küldettek requisitió mellett a' *Mosella* vizén túl való sántzoknak készítésére. — A' *Rénus* bal partján lévő Frantziaság nagy zürzavarban vagon, a' sebes katonáknak pedig olly nagy a' száma, hogy allig lehet nekik ispotálynak való helyet találni, és még azok közül is, a' kiknek sebjeik önnön magokban halálos nem vólna, a' seborvosoknak szük vólta miatt, számosan a' más világra ballagnak. — A' *Namuri*, *Luxenburgi*, és több *Belgiomi* erősségekből számos nép takarodik a' felső és alsó *Rénusi* Fr. ármádiához, mivel a' mint közönségesen beszélik, 30000 emberrel kevesebb a' *Jourdán* ármadiája, mint akkor vólt, midőn a' *Frankóniai* kerületbe marsirozott. Az Austriai ármádiának szerentsés előmenetele mind *Belgiomban*, mind a' *Lüttichi* püspökségben nagy örömet szerzett a' jó gondolkozású lakosokban, ellenben a' Fr. szabadság és egyenlőség

mafzlaga által meg részegített emberek le tsüggesztett fejekkel járkalnak az útzákon, és a' legkissebb bal hiren is meg rettennek. — *Tilly* divisionalis Generális az egyesült *Belgiomi* 9. departementumoknak avagy osztályoknak eddig vólt fő kormányozója meg folytatván hivataljától *Párisba* ideztetett a' végre hajtó Tanáts által, 's helyére *Souham* divisionalis Generális küldetett. A' *Belgiomi* egyházi jószágok el töröltetésekről hozatott törvény immár végére hájtatott. — Egy Fr. magazinariusnál, a' ki nem régiben a' *Mási* alsó osztályban a' lelkét hirtelen ki fújta, 15000 Lajos aranya találtatott, erre a' szép summa pénzre pedig, a' mint gondolhatni, lopása és imitt amott való ragadozása által tett szert.

Olafz Ország.

A' Fr. ármádia által el foglaltatott Olafz Országi tartományokból való Contributiónak bészédésére rendeltetett katona Commissiót a' *Párisi* Directorium által oda küldetett Commissariusok el töröltték. Ezekkel azt végzette a' *Maylandi* közönséges Gyűllés, hogy ezen adónak ki szedését magára válallya, 's minden hólnapban 1 millió livrát fog a' Fr. Respublika kasszájába küldeni.

A' *Szárdiniai* királlyal ollyatén alkura léptek, hogy azon tartományaiból, a' mellyeket a' közönséges békességig magoknál meg fognak tartani a' Frantziák, maga szedettesse ki a' reájok vetett adót, olly fel tétellel mindazáltal, hogy a' Fr. Respublikának igirt summának hátra lévő részét egy hólnap alatt le fizesse.

Florentziában egy Congressus fog tartattatni az Olafz Országi békességnek tökéletességre való vitele végett. — *Salicetti*, Miot Fr. biztosok, a' Sz. Pápa és Fels. *Nápolyi* Király Commissariussai, nem küiömben a' *Spanyól* követ *Marq. Azara* meg fognak azon jelenni. — A' *Casal-Maggiore* nevű várasra pártosságok miatt vettetett egy millióból álló adót nemtsak el engedte *Buonaparte* Gene-

rál, hanem a' szegényebb sorsú lakosoknak azt is vissza adatta, a' mi tőlök el vétetett. Ellenben a' partosság el szökött indítóinak hátra hagyott jószágait mind kótyavetyére hányatta. — A' *Ferrárai* erséket magához hivván *Buonaparte* Generális *Bresciába* azt mondta nékie, hogy noha ő a' Pápa tzimereinek *Ferrárában* lett fél függesztetéséért halálra itiltetett volna, a' *Párisi* Directorium mindazáltal ezen büntetést hóltig való rabrágra változtatta által, és hogy attól fogva a' *Maylandi* kastélyba fogva ülni. Sok esedezéseire a' *Bresciai* Benedictinusok klastromában fog fogva ülni, még pedig úgy, hogy nappal katoná kiserővel a' várason is járkálhat.

A' Sz. Pápa követével el kezdődött békeséges trakta félbe szakadt a' *Florentziai* Congressusban. A' többi közt azt kívánták a' Fr. Commissariusok, hogy kövessse meg a' Sz. Pápa a' *Párisi* Directoriumot, mellyet ki adott bullái által meg sértett; hogy revocálja a' Fr. nemzet ellen ki adott bulláit és excommunicatióit, közönségesen a' vallással, erköltsi tudománnyal és politikával ellenkezőknek lenni declarálja, és adja kezekbe két esztendőktől fogva ki adott pápai decretumait s. a' t.

Frantzia Ország.

A' *Spanyól* udvar és Fr. Respublika közt szerzetett *offensiva* és *defensiva* alliantzia, mellyről már egyszer a' *Magyar Kurir* is emlekezett, de sokkal rövidebben, mint sem az maga valóságában vagyon, a' *Spanyól* király, és *Párisi* Directorium által lett ratificaltatása után közönségesse tétetvén világosan ki tettik, melly szoros barattságra lépett legyen ez a' két hatalmasság egymással. (Az *offensiva* és *defensiva* aliántzia abból áll, hogy a' két egymással szövetséget kötött rész akár más harmadikat meg támadjon, akár ő tamadtasson meg más által, mindenkor költsönös segítségel vagynak egymáshoz). — Ez a' szoros alliantzia még a' múlt 1795-ik esztendő-

ben, Jul. 22-ik napján kezdődött *Basileában*, e most folyó esztendőben pedig, a' Fr. Respublika által *Madridba* küldetett tellyes hatalmú minis-terje *Perignon* Generális által egy felől, más felől pedig a' Spanyol Ország első minister *Alcudia*, vagy a' mint mostan neveztetik, *de la Pace*, az az, békesség hertzeg által tökéletességre vitetett, melly következő tikkelyekből álló. 1) Öröké tartó *offensiva es defensiva* békesség légyen a' Fr. Respublika és a' Spanyol király közt. 2) A' két egymással öfzve szövetkezett hatalmasság minden ki fogás nélkül garantirozza egymásnak minden örökségeit, tartományait, szigetjeit és helyeit, a' mellyeket vagy most már bir, vagy ezután birandó lészzen, és ha valamellyik közülök jövendőben akármelly szin alatt ellenségesképen megtámadtatna, vagy más által fenyegettetne, azt igéri, 's arra kötelezi magát a' másik, hogy minden esetben hathatósan, 's következő módon fogja ötet segíteni. 3) A' requisitió, az az, megkérés után három hólnappal, a' megkérettetett rész 15 linea hajókat (hármát 80; 12-öt 70 — 72 ágyúval meg rakottakat) hat fregattét, 4 korvettet, az az, könnyű hajókat fog ki készíteni, és a' megkérő résznek szolgálatjára adni, még pedig hadi néppel, fegyverrel, és hat hólnapra való eleséggel meg rakva. E' mellett köteles lészzen a' megkérettetett rész ezen tengeri erőt azon kikötő helyében öfzve gyűjteni, a' melly a' megkérő rész által meg fog határoztatni. 4) Hogyha a' megkérő résznek tettzeni fogna a' háború kezdetében tsak a' felét kívánni ezen meg határozott segítségnek, a' másik felét is tartozik a' megkérettetett rész akkor ki állítani, a' midőn a' megkérő résznek tettzeni fog. 5) A' megkérettetett rész 18000 főből álló gyalogsággal, 6000 lovassággal és ilendő ártillériával tartozik a' megkérő részt segíteni, megkérése után három hólnappal, akár Európai, akár azon kívül lévő örökségeinek védelmezésére. 6) Hatalmában lészzen a' megkérő résznek biztosokat küldeni annak bizonyossan való meg tudására, hogy készen légyen e' a' megkért

rész a' meg határozott időre, és a' meg határozott hadi és hajó seregekkel a' háborút el kezdeni. 7) A' meg kérő rész szabad tettei szerént, ott, és a' mint a' körülállások kívánnyák élhet a' meg kérettetett rész által küldendő segítséggel, 's épen köteles nem lészzen a' meg kérettetett résznek számot adni arról, mi ösztönözte legyen ötet a' had indításra. 8) A' meg határozott segítségnek kívánása elegendő ok legyen annak meg mutatására, hogy a' meg kérő rész a' nélkül szükölködik, a' meg kérettetett résznek pedig arra, hogy a' meg kérőnek segítséget adjon, 's nem tartozik a' meg kéretett résznek meg magyarázni, offensivum vagy defensivum legyen e' az el kezdetendő háború. 9) A' kívántatott truppok és hajók az egész háború alatt szabad dispositiójában lésznek a' meg kérő résznek, és semmi némű esetben nem fognak terhére lenni, mindenütt a' nol a' meg kérő résznek azokra szüksége lészzen, a' meg kéretett rész fogja azokat tartani; hanem addig, mig a' seregek a' meg kérő résznek birodalmaiban, a' hajók kikötő helyeiben múlatnak, köteles lészzen a' meg kérő rész azoknak minden meg kívántató elzközöket a' magazinumaiból, és fegyveres táraiból szolgáltatni; de nem ingyen, hanem azon árron, a' mellyen a' maga seregeinek és hajóinak szokta azokat adni. 10) A' háborúnak történetei, és a' tenger viszontagságai által meg károsítatott seregeket és hajókat, a' meg kéretett rész lészzen ki pótolni köteles. 11) Hogyha a' mostan meg határozottatott segítség elégtelen vólna a' meg kérő rész tzellyára, annyi néppel és hajóval fogják egymást segiteni, a' mennyi töllök ki telhetik mind a' szárazon, mind a' tengeren, és vagy öfzve kaptsolt erővel, vagy különösen hadakozni az ellenség ellen. 12) Még azokban a' háborúkban is, a' mellyekből sem kára, sem haszna nem lészzen a' meg kérettetett résznek, köteles lészzen ez, a' fellyebb meg határozott segedelmet a' meg kérő résznek meg adni. 13) A' melly esetekben a' háborúságnak indító okai, mind a' két résznek sérelmére lésznek, eggyező

akarattal indítanak háborút ellenségek ellen, akár egy, akár többen légyenek azok, a' fent meg határozott tikkelyeknek akkor helyek nem lézen, hanem mind a' két szövetséges hatalmasság egész erejét fogja a' közönséges ellenség ellen fordítani. — E' mellett arra kötelezik magokat, hogy egyik a' másika nélkül senkivel is békesseges traktába nem botsátkoznak, és akkor is, nem magános, hanem költsönös hafznokat fogják munkálódni. 14) A' melly esetben az egyik rész tsak segíti a' másikat, abban a' meg támadtatott hatalmasság, a' segítő rész nélkül is botsátkozhatik békesseges traktába, úgy mindazáltal, hogy abból semmi sérelem ne háramollyon a' segítő hatalmasságra, és azt, a' mennyire tsak lehetséges lehet annak hafznára is intézze. — E' végre tartozni fog a' segítő hatalmasságot a' békesseges traktának módjáról, idejéről és következéseiről bizonyossa' tenni. 15) Minden továbbra való halasztás nélkül állitassék fel egy igazságos fundamentomon épült és mind a' két nemzet hafznára tárgyazó kereskedésbeli trakta. Következésképen mostantól fogva mind a' két hatalmás egyenlő erővel igyekezni fog, azoknak a' principiumoknak el nyomatásokra és el töröltetésekre, a' mellyek ellenkeznének a' jelenvaló principiumokkal, és sérelmekre lehetnének a' neutralis hajóknak, 's az ezeknek tartozó betsülletnek, és így igyekezni fognak a' Spanyol Országai colonialis alkotmányának azon lábra való vissza állitatasában, a' mellyen állott ennekelötte, és a' mellyen annak állani szükség ezen szövetség után. 16) A' Consuloknak rangjok és jussaik ezennél meg esmértetnek, és egy különös egygyezés által regulaztatni is fognak. Addig is pedig éllyenek előbbi jussaikkal és hatalmokkal. 17) A' két hatalmasságok közt támadható izetlenségnek el távoztatására meg egyeztenek abban a' két szövetséges hatalmasságok, hogy leg ottan, és minden haladék nélkül, a' *Baseli* békesseg 7-ik tikkelyének magyarázatjában és le-rajzolásában foglalatoskodjanak, a' mellyek t. i. az ezen békesseget tra-

ctaló tellyes hatalmú személyeknek hatarát, plánumaikat, és instructióikat illetik. 18) Mivel egyedül Anglia ellen lehet Spanyól Országnak panaszja, a' jelenvaló szövetség is egyedül Anglia ellen intéztetett a' jelenvaló háborúban, a' Fr. Respublika ellen hadakozó több hatalmasságok eránt pedig neutralis marad Spanyól Ország. 19) A' jelenvaló szövetségnek ratificatiója és megpe-tsételtése egy hólnap alatt fel fog tseréltetni. — Költ a' Sz. *Ildefonsi* kir. várban *Fructidornak* 2 ik napján, az egy és fel bonthatatlan Fr. Respublikának 4-ik esztendejében (Aug. 19-ik napján 1796-ban). *Perignon* és *de la Pace* hertzeg kezek alá irásokkal meg erősítettve. Ratificáltatott *Párisban*, a' végre hajtó Tanáts által *Fructidornak* 12-ik napján, és az öreg Tanáts által azon hólnapnak 26-dikán.

Mindezekből világos, mi okon sietteti a' *Londoni* udvar a' Fr. nemzettel való meg békéllést. Bizonyosnak mondják az onnan hozzánk érkezett levelek, hogy olly instructióval küldötte volna el *Francis Jackson* követjét, hogy kész lészzen a' Frantzia, sőt a' *Batáviai* Respublikának is vissza adni a' napkeleti és napnyúgoti *Indiákban* általa el foglaltatott szigeteket, tsak hogy a' Fr. Respublika is adja vissza Olasz Országot, Austr. Belgiomot, és a' Német Birodalom el foglaltatott tartományait uraiknak, melly nélkül lehetetlen lészzen Európának meg háborítatott tsendességét vissza szerezni. — Hogyha ezt végbe nem viheti, kész lészzen továbbá is folytatni a' hadakozást, és nem tsak a' Frantziáknak, hanem a' már nékie hadat izent Spanyól király hadi erejének is ellent állani. Igaz dolog ugyan az, hogy tengeri hatalmokra nézve mind a' Frantziák, mind a' *Spanyólok* egy rangban vóltanak a' *Brittusokkal*; kiváltképen hogyha a' *Batáviai* Respublika is igirete szerént öfzve kaptsollya velek tengeri erejét; de nagyon különböznek tengeri vezérjeikre, hajós seregeikre, ezeknek vitézi bátorságokra és hadi praktikájokra nézve. A' Frantzia Nemzetnek előbbi tudós hajós vezérjei, a' jelenvaló revolutió után rész

Szerént ki költöztek hazájokból, rész szerént a' *Vendei és Kris-Britanniai* háború emészttette meg őket. — A' mostaniak ezen mesterségnek esmérete, és tapasztalás nélkül való ifjak, a' kiknek még egynéhány esztendeig iskolába kellene az Angliai régi, szolgálatban meg öszült, és sok tengeri próbákon által bújt hajós vezéreknél járni. — Hadakozó hajóik is könnyű fából lévén épittetve, ki nem álhattyák az Angliai ártilléria tüzét. Nem is olly móddal hadakoznak mint a' *Brittusok*. — Ezek a' hadakozó hajókra és az azokban lévő seregekre szoktak tüzelni, a' Frantzia hajók pedig, az ellenség hajóinak árbotzfai ellen igazittyák a' tüzet, hogy ekképen meg fosztván vitorláiktól az ellenséget egészen birhassanak velek. Úgy de sokkal nehezebb egy szál fát le löni, mint a' hajókat ágyú golyóbissal érdeklenni. Továbba a' *Brittusok* mindenkor a' viz felső lapjához közel lévő részét igyekszenek a' hajóknak által fúrni, hogy ekképen egészen el süllyeszthessék azokat. És ime ezen két okból mindenkor többet vesztenek a' Frantziák a' tengeri tsatákban mint az *Anglusok*.

A' *Spanyólok* tengeri erejét soha számba sem vették az *Anglusok* sem a' jelenvaló században, sem az ennekelötte való időkben. — Miképen bántanak légyen *Ersébet* királyné uralkodása alatt a' *II. Filep* Spanyol király győzhetetlen flottájával, tudva vagyon a' historiából. Miképen bánt a' *Gibráltári* vár alatt *Elliot* az úzó Spanyol batteriával, az is friss emlékezetünkben vagyon. — A' *Spanyól* hadakozó hajók, mintegy egy bárkák olly nagyok, és mivel igen kemény fából vannak alkotva nehezen fordulhatnak oda a' hová kellene. Ellenben az *Anglus* hajók könnyebbek lévén mind jobbra, mind balra könnyebben fordulhatnak, és a' mikor észre sem veszi az ellenség, akkor rontyák által linea hajóiknak a' rendjét. — Ennekfelette azt sem lehet el nem mellőznünk, hogy a' *Petersburgi*, és *Londoni* udvarok közt esztendővel ennekelötte szerzett *offensiva* és *defensiva* alliantziának ereje mellett, minden ese-

tekben tartoznak egymást segíteni. — Végtére a' *Svéciai* király és Regens, nem külömben a' *Dániai* Status ministernek *Pertersburgba* lett utazások nem tsupa complimentirozásból, hanem valósággal olly vegből esett, melly által az északi Birodalmaknak állandó békességek és bátorságok tárgyaztatik.

Mostanában a' katonai bűnökről és büntetésekről hozatandó törvényeknek készítésében foglalatoskodik az arra rendeltetett Commissió. Egy tikkely által halálos büntetés rendeltetik az elenséghez által szökő katonák ellen. — *Tallot* elene mondván ezen törvénynek, azoknak a' *Filosofusok*nak értelmével kivánta állatását támogatni, a' kik mindenkor ellenzették a' halálos büntetést. — Jól vagyon, felele erre *Delleville Filep*, a' hadakozást is ellenzették a' *Filosofusok*, miért nem él tehát *Tallot* azoknak értelmekkel az ellenünk hadakozó nemzetek ellen; nemtsak nekünk, hanem az egész emberi nemzetnek használhatna ha a' *Filosofusok* argumentumaival meg akadályoztathatná a' hákorúságot; ha több háborúnk nem lézen, mi is el fogjuk a' desertorok ellen hozatott büntetést törteni.

Batáviai Respublika.

A' *Londoni* udvar politicája nem utólsó részének lehet azt tartani, melly szerint a' múlt hólnapnak 2-dikán minden árú portékáknak *Olafz Országba*, *Austriai*, és *Frigyes Belgiomba* neutralis hajokon való hordatását meg engedte. — Ezen dolgot gondolóra vévén a' *Hágai Convent*, további vizsgálás végett a' *diplomatica Commissiónak* adta azt által. — Ez a' *Sept. 16-ikán* tartott gyűlésben arról való értelmet bé nyújtván, azt végzette a' *Convent*, hogy mivel azon *proclamatión*t nem mint baratságos jó téteményt, hanem mint törbe ejtő fortélyt lehet tekinteni, tellyeséggel meg nem lehet a' *Batavus kereskedőknek* a' mostani környülállások közt a' *Britusokkal* való kereskedést engedni, és a' ki ezen végzést meg

rontja, minden *Anglusoktól* véjendő portékájoknak confiscaltatása mellett keményen meg fog büntettetni. Sokan úgy gondolkoznak a' *Hágai* Convent tagjai közül, hogy a' *Londoni* udvar nem egyebet, hanem egy részről a' kereskedésnek megtsökkenésén nagyon meg szomorodott, és már bosszonkodó népet akarja le tsendesíteni, más részről pedig a' *Hollandus* aranyakat *Angliába* által eveztetni. — A' napkeleti *Indiai* kereskedő Társaság panaszt tett a' *Hágai* köz Rendeknek avagy kórmányszéknek azon végzése ellen, melly szerént 1795 dik esztendőben azon Társaságnak egész alkotmányát, annak hire's meg egygyezése nélkül egészlen meg változtatta. — Ezen panasz helyes, vagy helytelen vóltának meg vizsgálására egy különös Commissiót rendelt ki a' Convent. — Sept. 17-dikén tartatott az a' közönséges pompa, mellynek alkalmatosságával, a' 30. esztendőig szolgált katonáknak egy különös meg esmértető tzimer, 's mindeniknek 25 forint ajándékoztatott. Minekutánna a' keresztény lakosokkal egyenlő rangba és méltóságba helyheztetett vólna a' Zsidóság, azóltától fogva a' Zsidó Rabbiknak sem szabad zsinagogájokon kívül papi köntöst viselni. Ketség kívül ma hólnap szakállaikat is egészlen le fogják beretváltatni, és férfi kisdedeiket is meg menteni a' környülmetelés fájdalmaitól.

Elegyes Dolgok.

Svéviába bé akarják a' ló hús ételét vinni. Két püspök és Theologiae Doctor jó példával akarván elő menni, minden héten kéttzer, sőt többször is ló hús petsenyét tétetnek fel asztalaikra, 's a' leg jobb izzel eszik azt. Hogyha ez az eledel neme lábra álhatna, egy millió tallért gazdálkodna az Ország. — Az *Austr. Belgiomi* lakosok felettébb örvendenek a' *Jourdán* ármadiáján történt szerentsétlenségen, 's ohajtyak, hogy meg ebben az esztendőben közikbe mehessen *Károly* fő hertzeg. — A' *Charlerói*, *Namuri*, *Giveti* és több *Belgiomi* erősségekben feküdt Fr. seregek a' *Sámbrei* és *Máási* ármadiához menni parantsol-

tattak. — A' *Koloniában* vólt hadi kassza *Mástrichtba* küldetett által. — Az ott vólt tábori magazinumok is kótyavetyén el adattak. — Az *Ehrenbreitsteini* erősségnek ostrom alól lett fel oldoztatatása rendkívül való örömet szerzett a' *Thal-Ehrenbreitsteini* lakosokban, kiknek hajlékaik, ha a' vár kemény ostrom alá vétetődött vólna, porrá égtének vólna. — Az ezen erősséget vitézi módon vedelmezett *Sechtern* Obesternek igen érzékeny ki fejezésekkel tellyes levelet küldött *Károly* fő hertzeg, mellyben nagyon köszöni Ö Cs. Kir. Felsége és a' Német Haza eránt mutatott állandó hivségét, 's arra kötelezi magát, hogy minden történetekben jó emlékezettel fog rólla lenni, 's ötöt a' Fels. Császár különös kegyelmességébe ajánlani. — Egyfzersmind azt is meg engedte nékie, hogy az ezen való örömét ágyú ropogások által ki jelenthesse. — Egy magyar hufzár hat Frantzia gyalog katonát vágván le a' *Lech* vize mellett, hét zseb órát, és 7000 forintot talált nállok. — A' Német Országi, vagy *Oenus* mellyéki *Tyrolisban* négy emigrált Frantzia apátzák fogattattak el, a' kik régtől fogva járkáltak imide amoda, és épen nem szerzetesi módon viselték magokat. — *Inspruckban* való mulatásoknak alkalmatosságával ébedre hivatta őket a' Wiltani Apatúr, és mind ez, mind mások úgy veték észre, hogy azok bárány börbe öltözött farkasok légyenek. — Nem is ok nélkül, mivel szoros kérdőre vétetvén, és meg vizsgáltatván el árulta őket a' specífica differentiájok, és nem apátzák, hanem apatza köntösbe öltözött szép termetű, ábrázatú és ifjú indzsinörök, vagy földmérők vóltak. — A' *Bétsi* Paulanusok szerzete a' múlt héten el töröltetvén, klastromjokba katonaság szállitatott, tagas kertjek helyén házak fognak épitetni, magok pedig a' szerzetesek egyen egyen 300 forint pensiót kapnak esztendőnként. — A' *Frankfurti* magistratus három deputatusokat küldvén *Károly* fő hertzeghez, Ö Cs. K. Felsége további kegyelmességébe ajánlották magokat. — A' *Württembergi* uralkodó hertzeg közönséges gyűl-

lést hirdettetett a' maga tartományaiban, a' melly 26. elztendőtől fogva nem tartatott. — A' *Brisgóviai* parasztok ismét fegyvert fogták a' *Franziák* ellen. — A' felső és alsó *Rénusi* Fr. armádiák Német Országba lett jöveletektől fogva 129 millió livér kész pénzt, és 160 millió livert erőleiséget 's több effélet húztak a' szegény lakosoktól. — A' *Jourdán* Generális *Moreau* vezérhez küldött kurirja el fogattatott *Bamberga* környékén. *Norimberga* várossa 15 millió forintal tartozik másoknak. — A' *Sámbrei* és *Máási* Fr. armádia rész szerént *Bonn*, rész szerént *Neuvied* mellett költöznek által a' *Rénuson*. — A' *Spirai* püspökségbeli parasztoknak 5000 fegyver küldetett *Mantjmból*, tulajdon kívánságok szerént. — A' *Sieg* folyó vize mellett 15 pénzel meg rakott Fr. szekeret fogtak el a' parasztok, 's magok közt mingyárt akkor fel is olztották. — A' *Génuai* Respublika Sept. 11-ik napján költ végzése szerént, minden kikötő helyei bé zárattak az *Angliai* hajók előtt, mellyre az adott alkalmatosságot, hogy az *Anglusok* a' *Génuai* kikötő helyben egy Fr. hajót el rablottak. — Egy *Scotiai* tudós mind a' compasz változásainak igaz okat fel fedezte, mind egy olly újat talált fel, melly nem csak észak, hanem délfelé is mutat. — A' *Pétersburgi* és *Berlini* udvarok közt valamelly fontos dolog vagyon a' pöröly alatt. — A' Palatinatusi V. Fejedelem *Károly Tódor*, *Haag* Gróf nevezet alatt feleségével és familiájával együtt, *Drezdától* egy óráni járó földre, egy *Lockovitz* nevű uradalomban múlat. — Sept. 2-ikán, a' *Saxoniai* V. Fejedelem feleségestül együtt meg látogatta őket, amazok pedig *Pitnitzben* visszonozták a' látogatást. — Nem régiben egy Olasz Orzági Franciskanus barát lévén ebened *Buonaparte* Generálisnál azt kerdi ez amattól: *Padre, che dicesi di questa guerra*, az az: *Atyam, mit itilisz a' jelenvaló háborúról*, mellyre az öreg szerzetes ekképen felelt: *Si dice che un flagello di Dio, ma lo prendiamo da Buona parte*, az az, *Közörségesen Isten ostorának lenni tartatik, de mi jó kezből vesszük*. — Úgy hallatik,

hogy a' Frantzia szolgálatból el bocsattatott *Helvétus* regementeket, a' *Prussziai* Fels. Király akarja zsoldba venni, és *Weszfáliai* tartományaiba fel osztani. — A' *Würtzburgi* püspök hertzeg, Cseh Országban való múlatása után vissza tért maga lakó helyébe.

* * *

Ma délben egy különös udvari tudósítás adattatott ki, melly a' múlt Sept. 24-dik napjától fogva 30-dikáig a' Gr. *Latour* corpusánál, és a' *Moró* armadiájánál történt hadi dolgokat foglalja magában, a' mellyeket mi e' jövő posta napon Érd. Olvasóinkal közleni el nem múlatjuk.

Utól-írás.

Ezen elztendőben a' harmadik fertály elztendőt is, hogy a' *M. Kurir Barna* paripája a' múlt hólnappal betsüllettel ki-szolgálta, azt tsak azok nem engedik-meg, a' kiknek valamelly rossz ember, az ő hozzájuk utasított leveleket el szokta fogni; hogy pedig az efféle hiba is ennekutánna el-távoztattathassék, a' *M. Kurir* ezennel azt igéri, hogyha valaki nékie azt igazán tudtára adja, ki légyen az a' rossz ember, a' ki a' másokhoz utasított újság leveleket nem tsak fel szaggatni, el-motskolni, hanem néha egészen meg tartoztatni szokta, tehát annak jutalomúl a' *Barna* paripát fél elztendeig ingyen fogja jártatni; ellenben pedig a' *Praevaricator*t, mint nem tsak bosszúság szerzöt, hanem a' felett másnak kárt okozót, a' két Magyar haza előtt úgy le-festi, hogy soha el nem fogja felejteni. Ez a' fenyegető intés egyedül azokat illeti, a' kik a' Fels. K. aerariumnak kárt, a' *M. Kurir* Érd. Olvasóinak bosszúságot, nékem pedig igen sok alkalmatlanságot okoznak. Azok pedig, a' kik a' *Barna* paripát eddig hitelbe jártatták, azon kérettetnek, hogy az ő abrakra valóját fel-küldeni ne felejtkezzenek-el; mivel, ha én nem mondom is, jól tudják, hogy kivált a' mostani szük időben igen drága a' *Bétsi* lakás és piatz.